

Pedálhárfa

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	53.5065.1
Alkotó:	Naderman, Henri (1782 - 1735 után)
Készítés ideje:	1810 KÖRÜL
Készítés helye:	Párizs
Jelzés:	NADERMAN A PARIS; J. Guibert
Anyag:	fenyőfa; jávorfa (juharfa)
Technika:	aranyozott; pácolt
Méretek:	magasság: 169,5 cm hosszúság: 80 cm szélesség: 42,5 cm

Teste felfelé keskenyedő, hét szeletből kialakított, a középsőben négy hosszúkás hangrés. A rezonátor aranyozott léccel kereteit. A pedálok száma hét, a húrok áthangolása tehát már nem kézzel, hanem lábbal történt. Az Esz-dúr hangolású pedálhárfa hangterje-delme Esz-c.

A nyak élei is aranyozottak. Jobb oldalon helyezkednek el a hangkulcsok, balra a kampósszerkezet. Az oszlop hornyolt, a barázdák aranyozottak. Az aranyozott oszlopfőn ötágú csillagok sorából kialakított keskeny sáv felett domborműves, alakos ábrázolás: füzért tartó táncoló Gráciák csoportja. Az egyrekeszes kampós pedálhárfa szerkezetét francia mesterek fejlesztették ki 1760 és 1800 között. A pedálhárfa egyenes továbbfejlesztése a kampóshárfa, azzal a különbséggel, hogy a húrok hangmagasságának változtatása kézmozdulat helyett a pedál lenyomásával történik. A lábazatban elhelyezett hét pedál az oszlopüregben felfutó fémhuzalok és a nyakban elrejtett mechanika segítségével befelé, egy kis nyeregre húzza a húrok előtt levő kampókat, hogy a különböző oktávfekvésű, de egynemű hangok a megfelelő pedál lenyomásával egyidőben félhanggal emelkednek.

A párizsi hárfaépítők között Jean Henri Naderman (1734-1796/98), valamint két fia, Francois-Joseph (1773/1781?-1835) és Henri (1780/1782?-1835 után), kiemelkedő helyet foglalnak el.

Irodalom

- Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Bútorművészet a gótikától a biedermeierig*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2000. - p. 118. (Nr. 17.)
- Szerk.: Péter Márta: *A klasszicizmustól a biedermeierig. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 2.4. (Zlinszkyné Sternegg Mária)
- Zlinszkyné Sternegg Mária: Az Iparművészeti Múzeum két francia hárfája. *Az Iparművészeti Múzeum Évkönyvei*, 1. (1954). 1954. - 135-137.

